

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

**کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی استان
بوشهر**

تنظیم : دبیرخانه کارگروه (سازمان بازرگانی)

آبان ماه ۱۳۸۸

(ویرایش نهایی)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	پیشگفتار
۴	مقدمه
۵	ساختار راهبرد ملی صادرات غیر نفتی
۷	چشم انداز صادرات غیر نفتی کشور
۷	چشم انداز صادرات کالاها
۸	چشم انداز صادرات خدمات
۹	رئوس راهبردهای اصلی صادرات غیر نفتی کشور
۱۱	آمار صادرات غیر نفتی و واردات کشور در برنامه چهارم توسعه
۱۲	عملکرد صادرات غیر نفتی استان در برنامه چهارم توسعه
۱۳	احکام برنامه پنجم در حوزه بازرگانی
۱۵	آنالیز SWOT بخش بازرگانی خارجی استان بوشهر
۲۲	اهداف
۲۲	استراتژیها

پیشگفتار

با عنایت به فعالیت « شورای عالی توسعه صادرات غیر نفتی کشور » موضوع ابلاغیه شماره ۱۲۸۰۵۶ مورخ ۱۳۸۷/۸/۶ ریاست محترم جمهوری منضم به قانون وضعیت شوراهای عالی به شماره ۷۸۱/۴۱۴۶۶ مورخ ۸۷/۷/۲۷ مجلس شورای اسلامی ، کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی استان بعنوان یکی از کارگروههای تخصصی زیر مجموعه شورای برنامه ریزی و توسعه استان ها به استناد بند « ۸ » آئین نامه اجرایی ماده ۳۶ قانون برنامه چهارم توسعه (تصویب نامه شماره ۲۸۵۷۱/ت/۳۳۵۴۴ هـ مورخ ۸۴/۵/۱۰ هیئت محترم وزیران) برقرار می باشد .

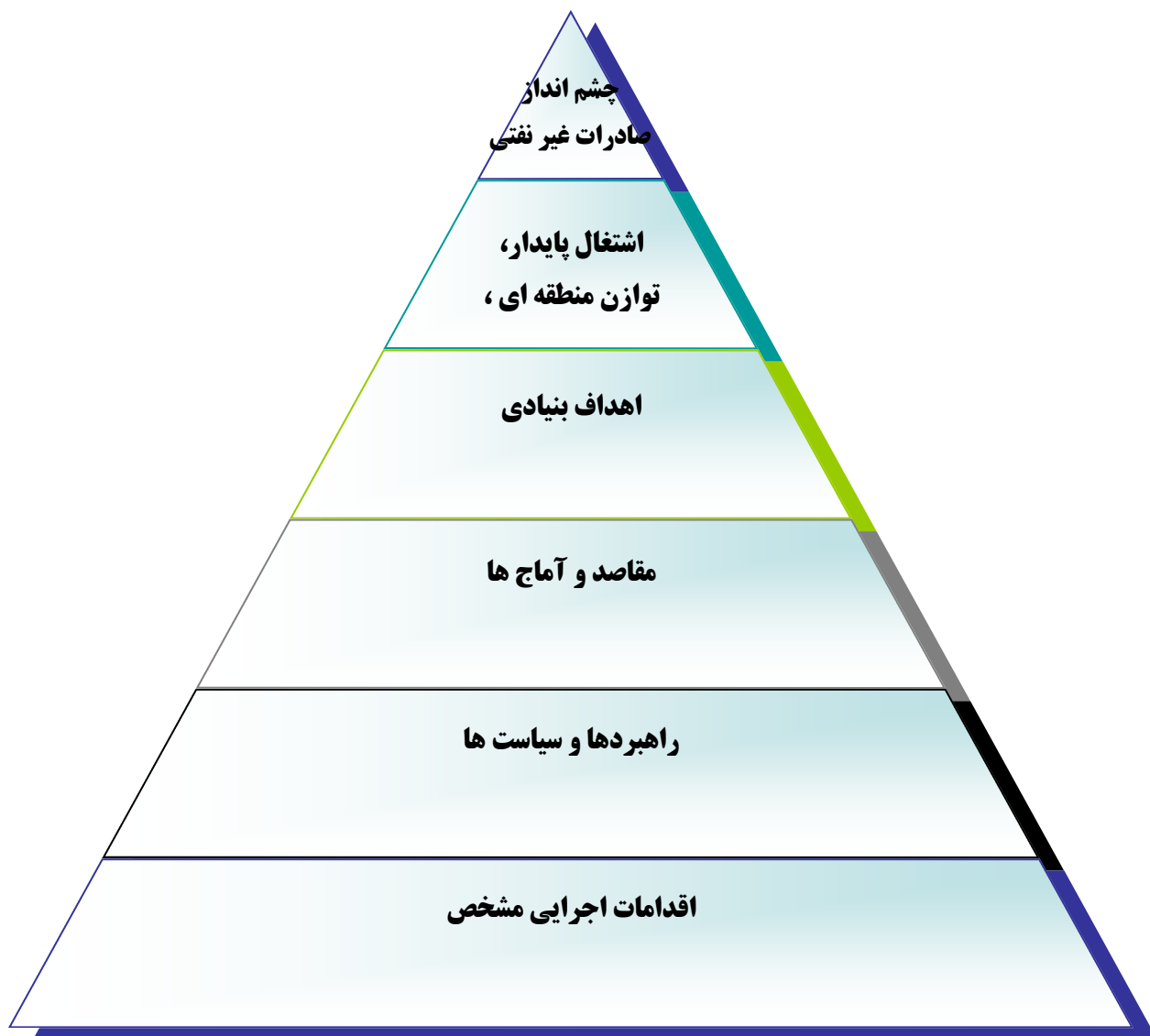
با توجه به مصوبات فوق و با عنایت به تاکیدات جناب آقای مهندس شفقت استاندار محترم بوشهر در نشست مشترک با مدیران ستادی استانداری و دبیران کارگروههای تخصصی در تاریخ ۸۸/۳/۲۷ مبنی بر ضرورت و اهمیت ارائه برنامه توسط دبیران هر یک از کارگروهها ، دبیرخانه کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی استان با مشارکت اعضا و برگزاری چندین نشست کارشناسی و مدیریتی مبادرت به تهیه و تدوین این برنامه نموده است .

از مساعدت و همراهی جناب آقای مهندس شفقت استاندار محترم ، معاون برنامه ریزی استانداری و مدیر کل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری در اهتمام به مباحث توسعه تجارت و بازرگانی در استان تقدیر و سپاسگزاری بعمل آمده ، همچنین از کلیه اعضا محترم کارگروه که در تهیه و تدوین این برنامه ما را همراهی نمودند تشکر می نمائیم .

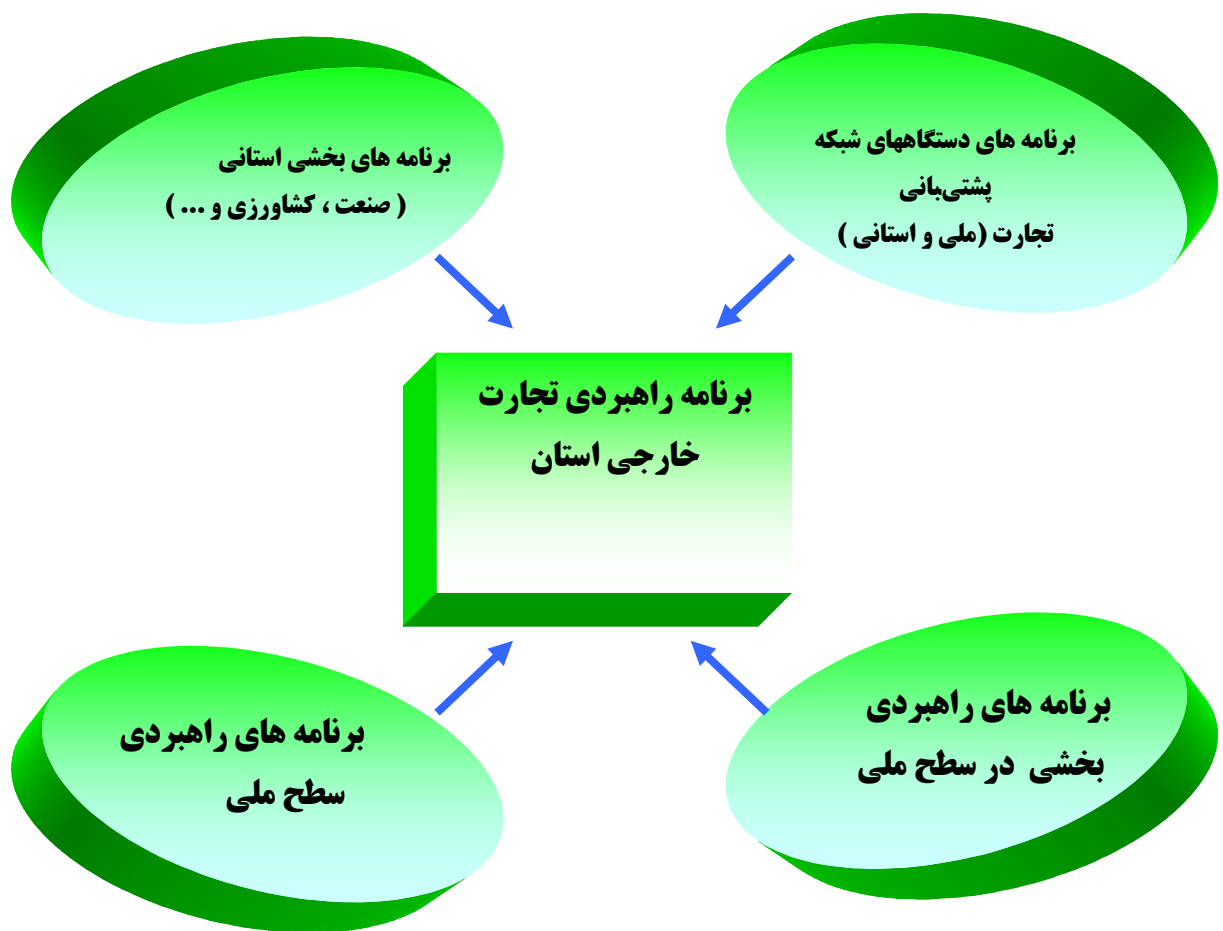
مقدمه :

برنامه پیش رو با مشارکت کلیه اعضا، تدوین و متأثر از سند چشم انداز بیست ساله نظام ، اصل ۴۴ قانون اساسی ، قانون برنامه چهارم توسعه ، سند توسعه استان ، مصوبات سفر هیئت محترم وزیران به استان ، بررسی مصوبات چهار سال اخیر کارگروه توسعه صادرات استان و برنامه راهبردی تجارت خارجی استان بوشهر می باشد .

رونق امر تجارت و به طبع توسعه پایدار صادرات یکی از مهمترین اهداف استان در عرصه اقتصادی است . از جمله محورهای توسعه آینده استان اتکاء به رشد تجارت و صادرات بویژه افزایش سهم بنادر و گمرکات استان در حجم مبادلات تجاری کشور ، افزایش سهم صادرات استان از محل تولیدات صادراتی استان و صادرات خدمات فنی مهندسی می باشد . این امر مستلزم داشتن استراتژی تجاری و توسعه صادرات می باشد . در این برنامه ریزی استراتژیک با استفاده از مدل SWOT و با تحلیل وضعیت موجود ابتدا نقاط قوت و ضعف ، فرصت و تهدیدها شناسایی و در راستای اهداف و استراتژی های ملی و استانی برنامه های عملیاتی برای دسترسی به این اهداف ارائه شده است .

ساختار راهبرد ملی صادرات غیر نفتی

یکپارچه سازی برنامه ها

چشم انداز صادرات غیرنفتی کشور

ج.ا.ایران در چشم انداز بیست ساله تبدیل به قدرت اول منطقه‌ای شده و در زمره کشورهای توسعه یافته قرار خواهد گرفت. در حرکت به سمت این چشم انداز تجارت ایران نقش اساسی و تعیین کننده به ویژه در تحقق هدف تعامل فعال با اقتصاد جهانی دارد. صادرات غیرنفتی با توجه به ایجاد اشتغال گسترده و رونق اقتصادی ناشی از تقاضای بازارهای جهانی نقش تعیین کننده دارد. با توجه به پیوندهای پسین و پیشین صادرات غیرنفتی با بخشهای صنعت، معدن، کشاورزی و خدمات، تحقق اهداف در زمینه توسعه صادرات، توسعه موزون منطقه‌ای و اشتغال نیروی کار تحصیلکرده و اشتغال زنان را در پی خواهد داشت.

صادرات غیرنفتی ایران در راستای تحقق این اهداف در افق چشم‌انداز، ساختار زیر را خواهد داشت:

- سهم بالای تکنولوژی و محصولات تکنولوژی پایه در صادرات
- سهم بالای خدمات با ارزش افزوده بالا
- افزایش سهم ایران در بازارهای منطقه‌ای
- هم پیوندی منطقه‌ای در بازارهای طبیعی ایران
- حضور محصولات صنعتی و کشاورزی ایران در بازارهای پیشرفته و بزرگ

چشم انداز صادرات کالاها

در افق بیست ساله، میزان صادرات کالاهای غیرنفتی ج.ا.ایران در حد ۲۶۸ میلیارد دلار، پیش‌بینی می‌گردد. این سطح از صادرات بدون احتساب صدور نفت و گاز و خدمات، جایگاه ایران را در سطح جهانی ارتقاء داده و در سطح اول منطقه قرار خواهد داد.

در این چشم انداز ترکیب صادرات کالاهای غیرنفتی به ترتیب اهمیت عبارت خواهند بود از:

- محصولات با تکنولوژی بالا و محصولات دینامیک صادراتی
- محصولات پتروشیمی و محصولات پایین دست و فرعی آن
- سایر محصولات صنعتی و معدنی

- محصولات کشاورزی با ارزش افزوده بالا
- محصولات فرش و صنایع دستی با تنوع زیاد و ارزش افزوده بالای ناشی از تمرکز بر آشیانه ها

- تبدیل ایران به قطب منطقه ای تولید برخی کالاها

چشم انداز صادرات خدمات

ایران از نظر زیرساختهای فیزیکی حمل و نقل و ترانزیت، موقعیت جغرافیایی در منطقه ، نفت و گاز، جذابیتهای خاص گردشگری، نیروی انسانی متخصص و تحصیلکرده، تنوع در بخشهای خدماتی و بهداشتی، آموزش از موقعیت ممتاز برخوردار است. برخی فرصت های صادرات خدمات عبارتند از:

- ترانزیت نفت و گاز(آسیای میانه و قفقاز - بازارهای جهانی)

- ترانزیت سایر کالاها(کشورهای منطقه - جنوب آسیا - اروپا)

- ترانزیت مخابرات

- ترانزیت هوایی

- مرکز(HUB) لجستیک هوایی، حمل و نقل دریایی، حمل و نقل نفت

- مرکز (HUB) فعالیتهای متنوع منطقه‌ای (هواشناسی، ...)

- گردشگری

- صدور نیروی کار به اروپا، آسیا و بازارهای منطقه

- خدمات بانکی و بیمه‌ای

- محصولات فرهنگی و هنری

- خدمات بازرگانی

- خدمات بهداشتی

- خدمات آموزشی

- سایر خدمات

به نظر می رسد به صورت آرمانی حرکت ایران از حدود ۹/۲ میلیارد دلار صادرات خدمات در سال ۱۳۸۶ به حدود ۴۰ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۴ امکان پذیر می باشد و وضع مطلوب (Ideal situation) یا آرمانی را می توان حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیارد دلار در افق بیست ساله در نظر گرفت.

رئوس راهبردهای اصلی

راهبردهای ارتقاء فضای کسب و کار و مساعدسازی محیط صادرات کالاها و خدمات

- ✓ راهبردها و سیاست های مربوط به مساعد سازی محیط اجتماعی و فرهنگی صادرات
- ✓ راهبردها و سیاست های مربوط به ارتقاء فن آوری در سطح ملی
- ✓ راهبردهای قانونی و مقرراتی و سیاستهای تجاری در سطح ملی
- ✓ راهبردها و سیاستهای رقابت مندی اقتصاد ملی

راهبردهای ارتقاء رقابت مندی در صادرات غیر نفتی

- ✓ مباحث عمومی رقابت مندی صادرات کالاها و خدمات
- ✓ کاهش قیمت تمام شده صادرات کالاها و خدمات
- ✓ بازننگری، اصلاح و طراحی مجدد مشوق های صادراتی با هدف تسهیل، روان سازی و افزایش اثربخشی مشوقها

راهبردهای توسعه و ارتقاء خدمات پشتیبانی صادرات

- ✓ راهبردهای توسعه و ارتقاء زیر ساختهای عمومی مناسب صادرات
- ✓ راهبردهای ایجاد توسعه، تجهیز، بهبود زیرساخت های تخصصی صادرات کالاها و خدمات
- ✓ راهبردهای تسهیل تجارت و لجستیک تجارت
- ✓ راهبردهای تامین مالی صادرات، بانکی مورد نیاز برای صادرات کالاها و خدمات
- ✓ راهبردهای توسعه بیمه های صادراتی و سرمایه گذاری
- ✓ راهبردهای مدیریت کیفیت صادرات کالاها و خدمات ایران
- ✓ راهبردهای ارتقاء بسته بندی کالاهای صادراتی ایران
- ✓ راهبرد های مدیریت اطلاعات تجارت

راهبردهای توسعه بنگاههای شایسته صادراتی

- ✓ سهم غالب بخش غیر دولتی و دستیابی به بخش خصوصی توانمند در صادرات و تولید
- ✓ تجدید ساختار بنگاهها
- ✓ کمک به کاهش و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت بنگاههای صادراتی.
- ✓ یکپارچه سازی بنگاههای کوچک و متوسط
- ✓ خوشه های صادرات گرا
- ✓ شرکت های مدیریت صادرات
- ✓ کنسرسیوم ها

- ✓ شرکت های بزرگ صادراتی
- ✓ مراکز رشد (انکوباتورها)
- ✓ ایجاد توسعه و بهبود شهرکها و مجتمع های صنفی صنوف دارای پتانسیل های صادراتی
- ✓ بنگاه های تخصصی
- ✓ اتاق های بازرگانی و صنایع و معادن ، تعاون ، تشکل های صادراتی
- ✓ راهبردهای توسعه محصولات (کالاها و خدمات) جدید صادراتی و رشد پایدار صادرات فعلی
- ✓ توسعه صادرات کالاها و خدمات صادراتی فعلی
- ✓ تنوع بخشی به ظرفیت های صادراتی کشور و تولید کالاها و خدمات جدید صادراتی
- ✓ راهبردهای ماندگاری در بازارها و تنوع بازارهای صادراتی کالاها و خدمات ایران
- ✓ تحقیقات بازارهای صادراتی
- ✓ برنامه های راهبردی بازاریابی و توصیه های محصول - بازار
- ✓ حفظ و افزایش سهم بازار (محصولات فعلی در بازارهای فعلی)
- ✓ تنوع بخشی به بازارهای صادراتی
- ✓ رویدادهای بازاریابی و تجاری
- ✓ نمایشگاهها و جشنوارهها
- ✓ هیأت های تجاری، بازاریابی، سرمایه گذاری ، حقیقت یاب
- ✓ سایر رویدادهای مرتبط با تجارت
- ✓ تبلیغات و نام و نشانها
- ✓ اتاق های مشترک ، تشکل های ایرانیان مقیم خارج
- ✓ حضور فیزیکی دائمی در بازارهای صادراتی
- ✓ آموزشهای تخصصی بازاریابی
- ✓ خدمات تخصصی بازاریابی صادراتی
- ✓ راهبردهای توسعه روابط اقتصادی و تجاری دوجانبه و چندجانبه و توسعه زیرساختهای تجارت ایران
- ✓ سیاست های عمومی
- ✓ موافقت نامه های دو جانبه
- ✓ چند جانبه ، منطقه ای و بلوک بندی ها
- ✓ سازمانها و مجامع بین المللی مرتبط با تجارت
- ✓ توسعه تجارت بین کشورهای اسلامی
- ✓ ارتقا و بهبود مبادلات مرزی با کشورهای همسایه
- ✓ پیش بینی موضوعات موثر بر توسعه صادرات در موافقتنامه های دو جانبه و چند جانبه بر اساس چارچوبهای جهانی
- ✓ سازمان جهانی تجارت (WTO)
- ✓ راهبردهای توسعه صادرات استانها
- ✓ سازمان اجرایی و مدیریت راهبرد ملی صادرات ایران
- ✓ سیاست گذاری و یکپارچه سازی

✓ راهبردهای تغییرات نهادی و سازمانی ضرور برای توسعه صادرات غیرنفتی

صادرات غیر نفتی در برنامه چهارم توسعه

ارزش: میلیارد دلار

درصد تحقق		عملکرد		اهداف	سال
بدون احتساب میعانات گازی	با احتساب میعانات گازی	اهداف	سال		
۱۱	۱۱			۸,۵	۱۳۸۴
۱۳۷	۱۷۵,۸	۱۳	۱۶,۷	۹,۵	۱۳۸۵
۱۴۵	۲۰۰	۱۵,۳	۲۱	۱۰,۵	۱۳۸۶
۱۵۷	۱۹۹	۱۸	۲۳	۱۱,۶	۱۳۸۷

✓ ماخذ: آمار کارشناسی شده گمرک

واردات در برنامه چهارم توسعه

ارزش:

میلیارد دلار

درصد تحقق	عملکرد	اهداف	سال
۱۲۴,۱	۳۹,۷	۳۲	۱۳۸۴
۱۲۱,۸	۴۱,۴	۳۴	۱۳۸۵
۱۳۲	۴۸,۳	۳۶,۵	۱۳۸۶
۱۴۰	۵۵,۸	۳۹,۸	۱۳۸۷

✓ ماخذ: آمار کارشناسی شده گمرک

عملکرد آمار صادرات غیر نفتی استان بدون احتساب میعانات گازی طی برنامه چهارم توسعه

سال	وزن صادرات (هزارتن)	ارزش صادرات (میلیون دلار)
۱۳۸۴	۲۴۱۲	۶۱۸
۱۳۸۵	۳۰۸۳	۱۰۲۲
۱۳۸۶	۵۵۲۸	۲۳۹۸
۱۳۸۷	۷۴۷۳	۴۳۲۰

✓ ماخذ: آمار کارشناسی شده گمرک

عملکرد آمار صادرات غیر نفتی استان به انضمام میعانات گازی سالهای طی برنامه

چهارم توسعه

سال	وزن صادرات (هزارتن)	ارزش صادرات (میلیون دلار)
۱۳۸۴	۹۷۱۶	۳۲۰۹
۱۳۸۵	۱۱۸۸۵	۵۰۶۱
۱۳۸۶	۱۳۶۶۲	۸۱۴۰
۱۳۸۷	۱۴۸۴۵	۹۲۶۶

✓ ماخذ: آمار کارشناسی شده گمرک

ماده ۵- توسعه تعامل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با اقتصاد ملی
ماده ۶- مدیریت واحد گسترش سرمایه گذاری در مناطق آزاد تجاری و صنعتی

☑ احکام مدیریت روابط اقتصادی خارجی شامل : ماده ۴ و ۴ بند

ماده ۱- مدیریت فرآیند الحاق به سازمان جهانی تجارت

ماده ۲- مدیریت روابط اقتصادی خارجی

ماده ۳- تشکیل صندوق کمک های توسعه ای

ماده ۴- توسعه حضور در بازارهای هدف (ایجاد مراکز تجاری، اعزام رایزنان بازرگانی، راه اندازی شعب سازمان توسعه تجارت)

☑ احکام جذب سرمایه گذاری خارجی شامل : ماده ۲ ، ۴ بند و ۴ تبصره

ماده ۱- تشکیل شورای سیاستگذاری به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی

ماده ۲- افزایش سرمایه گذاری خارجی (مجاز بودن ثبت شرکت در ایران، بازرنگری اساسنامه سازمان سرمایه گذاری)

آنالیز SWOT بخش بازرگانی خارجی استان بوشهر

نقاط قوت (Strength)

۱. وجود شش میلیون اصله نخل و تولید سالانه ۱۵۰,۰۰۰ تن خرما
۲. وجود نیروهای متخصص و مراکز تحقیقات کشاورزی و شیلاتی در استان
۳. مستعد بودن حداقل ۴۰,۰۰۰ هکتار از اراضی استان جهت پرورش میگو
۴. وجود اراضی مناسب در استان جهت کاشت محصولات گلخانه ای در فصل زمستان (تولید گوجه فرنگی و ...)
۵. اخذ استانداردهای بین المللی توسط واحدهای تولیدی فرآوری آبزیان استان
۶. وجود صنایع فرآوری و بسته بندی در بخش های آبزیان و نخیلات
۷. سابقه دیرینه مردم در امر صیادی و کشاورزی (نخیلات)
۸. وجود ۶۲۵ کیلومتر مرز آبی با خلیج فارس و حوزه های وسیع بندری ، شیلاتی و گردشگری
۹. برخورداری از بنادر متعدد بزرگ و کوچک تجاری و صیادی
۱۰. تعدد مناطق ویژه اقتصادی با رویکردهای مختلف و شهرکها و نواحی صنعتی در استان
۱۱. وجود ۴ میلیارد تن ذخایر مواد معدنی در استان با مزیت صادراتی
۱۲. برخورداری از سواحلی زیبا و کم نظیر و اکوسیستم های مستعد به ویژه جنگل های حرا جهت جذب گردشگران داخلی و خارجی در فصول مساعد سال
۱۳. وجود ۱۰٪ ذخایر گاز دنیا در حوزه های گازی پارس جنوبی و شمالی و صنایع پتروشیمی و صنایع پایین دستی با ظرفیت های وسیع صادراتی
۱۴. آشنایی دیرینه مردم با امر تجارت و بازرگانی و ارتباط با کشورهای خلیج فارس
۱۵. وجود مراکز آموزش تخصصی در دستگاههای اقتصادی و بازرگانی (از جمله مرکز آموزش کشتیرانی) رشته های مرتبط با تجارت و بازرگانی در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی استان
۱۶. وجود فرش ، گبه و صنایع دستی منحصر به فرد در استان
۱۷. وجود ظرفیت های وسیع بندری در حوزه پارس جنوبی و طرح های توسعه ای در حوزه بنادر و گمرکات استان
۱۸. توجه ویژه دولت به صادرکنندگان و حمایت از پروژه های صادراتی

۱۹. اهتمام دولت در احیاء مجدد کارگروه توسعه صادرات در استان ها
۲۰. جهت گیری برنامه پنجم توسعه به توسعه صادرات محصولات با فن آوری بالا و حمایت از صادرات خدمات فنی مهندسی
۲۱. وجود انگیزه در دستگاهها برای ارتقاء تجارت خارجی در استان
۲۲. ظرفیت های بالفعل در حوزه های حمل و نقل هوایی و دریایی برای صادرات
۲۳. قدمت تجارت در استان و وجود اتاق بازرگانی و صنایع و معادن
۲۴. امضاء تفاهم نامه طرح هدایت صادرات بین وزارت بازرگانی و وزارت کشور و توجه نهاد استانداردها به امر صادرات در قالب جهت دهی اختصاص تسهیلات به بنگاههای تولیدی دارای توجیه صادرات گرا در کارگروه اشتغال
۲۵. توانایی بالفعل نیروهای انسانی سازمان های اقتصادی تجاری استان

نقاط ضعف (Weakness)

۱. نبود نگاه سیستمی بین دستگاههای متولی امر تولید و تجارت
۲. نامناسب بودن فرآوری و بسته بندی محصولات دارای مزیت استان جهت صادرات از جمله خرما ، میگو ، مواد معدنی و فله فروشی این اقلام
۳. ضعف نیروی انسانی کار آمد در بخش های صنعت و بازرگانی و کشاورزی
۴. عدم استفاده بهینه از بنادر و سواحل استان
۵. نبود نظام بازاریابی مناسب جهت محصولات تولیدی صادراتی استان
۶. ضعف تشکل های بخش خصوصی حوزه تولید و تجارت
۷. عدم تاثیر گذاری مبادلات مرزی در اشکال (کالاهای ملوانی و تعاونی های مرزنشین) در توسعه پایدار استان
۸. فقدان اسکله های اختصاصی جهت صادرات از جمله اسکله صادرات مواد معدنی
۹. نبود زیر ساخت ها و تسهیلات لازم جهت توسعه و تقویت صنعت گردشگری در استان
۱۰. عدم دانش کافی جهت استفاده از تجارت الکترونیک
۱۱. عدم وجود سالن های نمایشگاهی در استان
۱۲. عدم وجود فعالیت های تحقیقاتی و پژوهشی کاربردی در حوزه تجارت استان

۱۳. کمبود نقدینگی و منابع مالی نزد بنگاههای تولیدی صادراتی
۱۴. عدم ارتباط سازمانی بین دستگاهها از طریق فضای وب
۱۵. نبود واحد صادرات در دستگاههای مرتبط
۱۶. عدم شناخت از نیازهای آموزش بازرگانی بنگاههای اقتصادی
۱۷. عدم ارتباط بنگاههای تجاری استان با بازارهای بین المللی
۱۸. عدم رعایت استانداردهای بین المللی توسعه صادرکنندگان محصولات تولیدی استان
۱۹. مهارت های پایین نیروی کار فعال در واحدهای تولیدی صادراتی
۲۰. عدم وجود استاندارد اجباری در فرایند تولید و بسته بندی خرما استان
۲۱. تعدد شکل های تولیدی تجاری در استان و عدم اثر بخشی کافی
۲۲. فصلی بودن محصولات تولیدی استان از جمله خرما و میگو و افزایش هزینه های سربار
- واحدهای بسته بندی این محصولات
۲۳. طولانی بودن فرایند پرداخت تسهیلات به بنگاهها
۲۴. نبود ارقام تجاری در تولید خرما استان
۲۵. نبود مراکز R&D (تحقیق و توسعه) در صنایع استان
۲۶. ارزش افزوده پایین برخی محصولات استان
۲۷. نرخ پایین مشارکت بخش خصوصی در حوزه سرمایه گذاری
۲۸. کمبود نیروی متخصص در ادارات شهرستان ها
۲۹. ضعف در نگرش مدیران به تشویق تولید برای صادرات
۳۰. بالا بودن نرخ استهلاک ماشین آلات برای صنایع فرآوری محصولات شیلاتی و نخیلاتی
۳۱. کمبود آب و برق در استان
۳۲. بالا بودن هزینه بهره برداری از معادن استان
۳۳. عدم استفاده از فن آوری اطلاعات در بخش های صنعت و کشاورزی استان
۳۴. نبود صادر کننده در بخش تولید محصولات صنایع دستی و فرش و گبه استان
۳۵. تخصصی نبودن بنادر و گمرکات استان
۳۶. کمبود فضای انبار و سردخانه در محوطه های بندری و پایانه های صادراتی استان
۳۷. وجود ناوگان تجاری سنتی در حمل و نقل دریایی استان

۳۸. عدم وجود شرکت های حمل و نقل بین المللی در مسیرهای حمل زمینی محصولات صادراتی استان
۳۹. عدم وجود زیر ساخت های لازم در استان جهت توسعه حمل و نقل کانتینری و ترانزیت کالا
۴۰. عدم مشارکت بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در بنادر استان
۴۱. نبود یک پرتال اطلاع رسانی وسیع تجاری در استان
۴۲. وجود لنج های چوبی و مستهلک فاقد استاندارد در استان
۴۳. کمبود اسکله جهت پهلوگیری کشتی ها و عمق نامناسب کانال های ورودی در بنادر استان
۴۴. عدم آشنایی تجار با قوانین روز تجاری دنیا
۴۵. محدود بودن بازارهای صادراتی محصولات استان
۴۶. عدم وجود شرکت های مشاوره ای بازاریابی و مدیریت صادرات در استان
۴۷. عدم وجود تشکل صادرات خدمات فنی مهندسی
۴۸. عدم تنوع محصولات صادراتی در استان
۴۹. سهم ناچیز درآمدهای ارزی گردشگری استان
۵۰. کمبود امکانات زیر ساختی جهت توسعه تجارت الکترونیک

فرصت ها (Opportunity)

۱. وجود دریای خلیج فارس و مرز آبی ۶۲۵ کیلومتری استان
۲. وجود بازارهای مناسب در کشورهای حاشیه خلیج فارس و محدودیت های بخش کشاورزی و معادن در این کشورها
۳. وجود منابع ارزان انرژی (نفت و گاز ، برق نیروگاه اتمی) در استان
۴. توجه دولت به توسعه راه و راه آهن
۵. توجه دولت به توسعه بنادر و زیرساخت های گمرکی
۶. توجه دولت به ایجاد و توسعه مناطق گردشگری در استان
۷. موقعیت ممتاز استان در تولید محصولات گلخانه ای

۸. موقعیت خاص استان جهت حمل محصولات ترانزیتی
۹. وجود مرکز آموزش کشتیرانی در استان
۱۰. نزدیکی به آبهای آزاد جهانی
۱۱. عمق مناسب بعضی از سواحل استان
۱۲. موقعیت ژئوپولیتک استان
۱۳. معافیت گمرکی جهت واردات کالا از بنادر استان
۱۴. وجود دو کارخانه سیمان در حال بهره برداری و طرح های توسعه ای در این صنعت در سال های آتی
۱۵. نهضت ساختمان سازی و طرح های توسعه سواحل و بنادر در کشورهای حوزه خلیج فارس و نیاز به مواد معدنی استان
۱۶. نزدیکترین مسیر برای صادرات استان ها فارس ، اصفهان و ...
۱۷. مزیت رقابتی در قیمت مواد معدنی و خرماي استان
۱۸. وجود رشته های دانشگاهی مرتبط
۱۹. وجود نیروهای خارجی در استان (روس ها ، کره ای ها و ...)
۲۰. آشنایی دیرینه مردم استان با تجارت خارجی
۲۱. وجود خانوارهای بوشهر در کشورهای همجوار
۲۲. سیاست دولت برای اجرایی کردن سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی
۲۳. رابطه با کشورهای عربی
۲۴. تجربه موفق دنیا در مشارکت بخش خصوصی جهت توسعه بنادر و مناطق ویژه و حوزه های خدمات بازرگانی
۲۵. افزایش تقاضای داخلی و خارجی برای مصرف فرآورده های دریایی و ضرورت رسیدن به استانداردهای مصرف این محصول در داخل
۲۶. اعلام سازمان جهانی بهداشت در خصوص قرار گرفتن خرما در ده قلم اول اقلام غذایی سالم
۲۷. اهتمام ویژه دولت به ایجاد و گسترش فعالیت های پتروشیمی و تولید مشتقات نفتی و گازی با رویکرد صادرات
۲۸. وجود بازارهای قابل گسترش برای محصولات کشاورزی خصوصاً خرما

۲۹. افزایش اقبال عمومی به گردشگری در کشور و رونق صنعت اکوتوریسم و گردشگری
فرهنگی در دنیا

۳۰. نزدیکی به دبی بعنوان بزرگترین مرکز مبادله تجاری در خاور میانه

۳۱. برگزاری نمایشگاههای متعدد در کشورهای حوزه خلیج فارس

۳۲. نزدیکی مسیرهای دریایی استان به کشور عراق بعنوان بزرگترین پروژه اقتصادی در
حال بازسازی طی ۵۰ سال اخیر

۳۳. عمومی شدن دسترسی به اطلاعات از طریق فضای وب

۳۴. اهتمام جدی دولت به حمایت از صادرات

۳۵. آمادگی دولت برای تفویض اختیار به بخش خصوصی در حوزه بنادر

تهدیدها (Threat)

۱. شکل گیری بنادر وسیع در کشورهای همسایه استان در حوزه خلیج فارس
۲. توسعه مناطق آزاد در کشورهای همجوار و مبادله همکاری با کشورهای بزرگ صنعتی جهان
۳. توجه عربستان و امارات به تولید خرما و توسعه صنایع بسته بندی و فرآوری این محصول
۴. وجود آبرفت زیاد و ورود آن به بندر بوشهر و هزینه بالای لایروبی
۵. افزایش روز افزون هزینه سرمایه گذاری در استان
۶. پایین بودن قیمت کالاهای وارداتی به استان
۷. واردات کالای قاچاق و سایر اشکال مبادلات تجاری غیر رسمی
۸. عدم تعادل و توازن در استقرار واحدهای تولیدی صنایع نفت و گاز در استان
۹. عدم برنامه ریزی و تعیین اولویتهای توسعه ای استان در بین مزیت های نفت و گاز، تجارت و خدمات بازرگانی، نخیلات و کشاورزی، آبزیان و میگو
۱۰. اشتغال بالغ بر ۴۰٪ از سواحل استان توسط پارس جنوبی و شمالی
۱۱. تحولات تکنولوژیک و فنی (عدم پاسخگویی بنادر سنتی)
۱۲. قوانین مربوط به سرمایه گذاری خارجی
۱۳. رغبت اندک مدیران در انجام پژوهش
۱۴. ارتباط اندک با سفارتخانه ها ایران در کشورهای حوزه خلیج فارس
۱۵. لحاظ نکردن نظرات بخش خصوصی در هیات
۱۶. آثار تحریم های احتمالی اقتصادی
۱۷. تعدد قوانین و تغییر این قوانین در حوزه تجارت
۱۸. عدم تفویض اختیار به اعضاء کارگروه توسعه صادرات جهت اتخاذ تصمیمات مقتضی برای استان
۱۹. عدم وجود صنایع تبدیلی با فن آوری نوین در استان
۲۰. رقابتی شدن فضای بین المللی موضوع کاهش قیمت محصولات صادراتی استان
۲۱. تغییر الگوی حمل و نقل کانتینری
۲۲. میزان ریسک سرمایه گذاری صنعتی در استان
۲۳. عدم الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی و اعمال تعرفه ترجیعی بر محصولات صادراتی استان

۲۴. رقابت منفی صادرکنندگان مواد معدنی با همدیگر
۲۵. وجود تورم دو رقمی و کاهش قدرت رقابت پذیری بنگاههای صادراتی
۲۶. عدم اختصاص بودجه استانی جهت پروژه های صادراتی و سایر پروژه های بخش بازرگانی
۲۷. عدم مشارکت جدی بخش خصوصی در سرمایه گذاری حوزه تجارت
۲۸. جذابیت بازار مسکن
۲۹. وجود خدمات واسطه ای در حوزه تجارت ناشی از ضعف قوانین مقررات صادرات و واردات (خرید و فروش کارت های بازرگانی)
۳۰. واقع شدن فضای توسعه بندر بوشهر در بافت قدیم و مشکلات حمل و نقل
۳۱. عدم توان بازپرداخت تسهیلات بانکی دریافتی توسط واحدهای میگو پرورشی ، بسته بندی های خرما و واحدهای فرآوری آبزیان
۳۲. توسعه فعالیت های صنایع دریایی در کشورهای همجوار
۳۳. عدم کنترل بیماری های خاص در بخش کشاورزی و آبزیان
۳۴. وضعیت آب و هوایی استان
۳۵. ضعف صنایع بسته بندی محصولات صادراتی استان و ارسال کالاهای صادراتی بدون کیفیت
- به بازارهای هدف
۳۶. فقدان نظام آماری صحیح
۳۷. خشکسالی و سیل و گرد و غبار در برخی از فصول سال
۳۸. فزونی قیمت محصولات آبی در کشور نسبت به بازارهای صادراتی
۳۹. عدم استفاده استان از فرصت معافیت کالاهای وارداتی جهت توسعه زیر ساخت ها و عدم شکل گیری توسعه پایدار
۴۰. تاخیر در بهره برداری از خط آهن بوشهر شیراز

فهرست اهداف کلان توسعه تجارت خارجی استان بوشهر

۱. افزایش صادرات و توسعه تجارت خارجی استان
۲. گسترش و تنوع کالاها و خدمات صادراتی استان
۳. بهبود کیفیت محصولات و خدمات صادراتی استان
۴. گسترش و تنوع بازارهای هدف کالاهای تولیدی صادراتی استان
۵. تقویت و توسعه ظرفیت های تجاری استان
۶. افزایش درآمدها تجاری و صادراتی استان
۷. افزایش کالاهای تولیدی صادراتی استان

فهرست استراتژیهای کلیدی جهت محقق سازی اهداف توسعه تجارت خارجی استان

۱. ارتقاء دانش علمی و تخصصی تجار، بازرگانان و متولیان امر تجارت خارجی استان
۲. ارتقاء فرهنگ صادراتی در استان
۳. توسعه و بهبود زیرساخت های لازم به منظور توسعه تجارت خارجی و صادرات استان " ساخت اسکله ها و توسعه بنادر و گمرکات ، ایجاد پایانه های تخصصی صادرات، انبار و سردخانه ، حمل و نقل ، ایجاد فضاهای کانتینری و توسعه ترانزیت ، خدمات بانکی و بیمه ای و ضمانت صادرات
۴. حمایت از ایجاد و بهبود عملکرد بنگاهها و تشکل های صادراتی استان در راستای سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی
۵. تشویق و حمایت از سرمایه گذاری خارجی با هدف توسعه صادرات استان و ایجاد اشتغال پایدار
۶. توسعه صنعتی در صنایع و معادن و بخشهای کشاورزی و شیلات متناسب با مزیت های نسبی استان
۷. ایجاد فضای رقابتی در محیط کسب و کار بعنوان شرط لازم برای توسعه تجارت و صادرات
۸. افزایش درآمدهای استان از محل صدور خدمات فنی مهندسی
۹. توسعه مراودات تجاری استان با سایر کشورها خصوصاً کشورهای حوزه خلیج فارس
۱۰. برقراری مشوق ها و تسهیلات ویژه و هدفمند به منظور توسعه صادرات
۱۱. کاهش هزینه های تجارت و صادرات به منظور رقابتی نمودن محصولات و خدمات تجاری و صادراتی و توجه به اصل بهره وری و استفاده بهینه از هر یک از عوامل موثر در این چرخه .